In het Lotharings district werd geïnventariseerd in 19 uurhokken, wat de volgende soorten opleverde:

Rubus Sect. *Rubus*: *Rubus acutipetalus* (1), *R. derasifolius* (1), *R. drymophilus* (1), *R. flaccidifolius* (1), *R. flexuosus* (2), *R. fuscicaulis* (1), *R. geniculatus* (1), *R. grabowskii* (4), *R. gratiosus* (3), *R. gravetii* (1), *R. insectifolius* (1), *R. integribasis* (1), *R. louettensis* (1), *R. macrophyllus* (3), *R. nemorensis* (1), *R. nigricatus* (1), *R. praecox* (1), *R. praetextus* (5), *R. scaber* (1), *R. ulmifolius* (2), *R. venustus* (2), *R. vestitus* (5) en *R. winteri* (2); *Rubus* Sect. *Corylifolii*: *Rubus ancistrophorus* (1) en *R. calcareus* (3; syn.: *R. deweveri* v.d. Beek).

Vergeleken met Allen (1996), Sudre (1908-1913), van de Beek (1997) en Weber (1995, 1998) blijken 19 (d.w.z. 25%) van de door ons genoteerde soorten nieuw te zijn voor de Franse batoflora, namelijk: *Rubus aggregatus*, *R. axillaris*, *R. bracteosus*, *R. caeresiensis*, *R. cinerascens*, *R. cissburiensis*, *R. deruyveri*, *R. eifeliensis*, *R. fuscicaulis*, *R. gravetii*, *R. leucandrus*, *R. loehrii*, *R. louettensis*, *R. muridens*, *R. neumannianus*, *R. prei*, *R. pseudogravetii* (syn.: *R. vandermeydenii* v.d. Beek), *R. scissus* en *R. semicarpinifolius* (syn.: *R. dejonghii* v.d. Beek).

Literatuur

Allen D.E. (1996) – British species of Rubus L. (Rosaceae) in the Cotentin Peninsula of Normandy. *Watsonia* **21**: 129-133.

Sudre H. (1908-1913) – Rubi Europae. Paris.

van de Beek A. (1997) – Brombeeren aus den östlichen Niederlanden und angrenzenden Gebieten. *Osnabrücker Naturwissenschaftliche Mitteilungen* **23**: 37-55.

Weber H.E. (1995) – Rubus. *In* Hegi G., Illustrierte Flora von Mitteleuropa. Band IV. Teil 2A, 3e Auflage: 284-595. Berlin, Blackwell Wissenschafts-Verlag.

Weber H.E. (1998) – Wichtigste Nachträge zur Gattung Rubus in Deutschland als Ergänzung zur Flora von Hegi 1995. *Flor. Rundbr.* **32** (1): 57-73.

Floristische nota's – Notes floristiques

Calamintha nepeta subsp. *spruneri* in Kalmthout

Dre VANSTEENVOORT (Kalmthout)

Tijdens een planteninventarisatie van het hok B4.27.43 in Kalmthout, op 6 augustus 2000, vond ik een plant die erg veel leek op *Acinos arvensis*. Deze heeft onder aan de kelkbuis evenwel een uitstulping en een vernauwing, wat bij de gevonden plant niet het geval was. Overigens was de plant veel te groot (60 tot 70 cm hoog).

Ik bezorgde een herbariumexemplaar aan Flo.Wer. Filip Verloove determineerde de plant als *Calamintha nepeta* subsp. *spruneri* (Kleinbloemige steentijm). Deze soort heeft als duidelijkste kenmerken een rechte kelk met behaarde keel en bloemen in gesteelde trosjes; de bloeitijd is juli-augustus.

Op het moment dat de plant in Kalmthout werd ontdekt, leek dit de eerste bestendige groeiplaats te zijn in Vlaanderen. Volgens Filip Verloove werd de soort voor het overige slechts één keer eerder ingezameld, nl. als efemere adventief (Ravels, stort bij Vlasrietje, omgewoelde zandgrond, 10.1978; *A. Vermeijen* 78/129, BR).

Er waren twee vindplaatsen: één van 4 m² en één van 1 m². Op de eerste kwam *C. nepeta* frequent voor, op de tweede sporadisch. De eerste vindplaats lag in een vier meter brede strook naast de spoorwegbedding en het perron; ze wordt van de tweede vindplaats gescheiden door een doodlopende kasseiweg. Mijn indruk was dat de plant er al sinds langere tijd aanwezig was. De herkomst was niet bekend. Merkwaardig is wel dat de plant net over de grens, in Nederlands Limburg (spoor-

wegemplacement Simpelveld), op een gelijkaardige locatie ingeburgerd is (Koster 1987).

Helaas werd het terrein nadien helemaal opgeruimd en gedeeltelijk afgeschraapt, waardoor *C. nepeta* subsp. *spruneri* in 2001 niet meer werd teruggevonden.

Literatuur. – **Koster A.** (1987), De flora van de Nederlandse spoorwegen. Wageningen, Ministerie Landbouw en Visserij.

Vaccinium macrocarpon, nog steeds aanwezig in Kalmthout

Dre VANSTEENVOORT (Kalmthout)

In de Flora van België (Lambinon *et al.* 1998) staat Kalmthout vermeld als vindplaats voor *Vaccinium macrocarpon*. Hoewel reeds lang gekend, was dit gegeven voor Cosyns *et al.* (1994) niet voldoende voor opname in de Vlaamse checklist, omdat niet duidelijk was "hoe de soort zich gedraagt". Van F. Verloove kreeg ik de volgende gegevens:

- augustus 1957, Muyldermans, Kalmthout, Boterbergen;
- augustus 1966, De Langhe, Kalmthout, Sparrenbos;
- 1966, Van Golen (in herb. E. Hostie, nu GENT), Klein Ven.

Op vraag van F. Verloove, ging ik te rade bij P. Verpraet uit Kalmthout, die mij bevestigde dat indertijd deze plant aanwezig was in Kalmthout en die mij op de goede weg zette. Na een eerste vruchteloos bezoek, in het vroege voorjaar, vond ik op 8 augustus 2001 de bewuste plant in het IFBL-hok B4.27.23, in het gebied Boterbergen. 'Klein Ven' is als toponiem onbekend en werd waarschijnlijk alleen in een beperkte kring gebruikt. De vindplaats ligt in een gemengd bos, is 1,70 x 1,70 m groot en ligt midden in een open terreintje van 9 x 6 m, aan de rand van een 'klein ven'.

Het terrein is omringd door *Pinus sylvestris*, *Salix* x *multinervis* en *Quercus robur*. Aan de ene kant wordt *Vaccinium macrocarpon* beconcurreerd door een dik tapijt van *Agrostis canina*, aan de kant van het vennetje door *Juncus effusus*. Het is een dichte groeiplaats, waar *Juncus effusus* frequent, maar slechts met moeite, doorpriemt. De plant houdt goed stand en ziet er levenskrachtig uit, al vond ik geen bloemen of vruchten.

Hoe deze uit oostelijk Noord-Amerika afkomstige soort ooit in Kalmthout is terechtgekomen, is onbekend. In Groot-Brittannië, Nederland en Duitsland wordt de plant op verschillende plaatsen gekweekt voor de bessen ('*cranberries*'); ze wordt er plaatselijk verwilderd aangetroffen (Weeda *et al.* 1988).

Dankwoord. – Met dank aan F. Verloove voor het nalezen van de tekst.

Literatuur. – **Cosyns E., Leten M., Hermy M., Vanhecke L. & Triest L.** (1994), Checklist van de Vlaamse vaatplanten 1993. Brussel, V.U.B.. – **Lambinon J., De Langhe J.E., Delvosalle L. & Duvigneaud J.** (1998), Flora van België, het Groothertogdom Luxemburg, Noord-Frankrijk en de aangrenzende gebieden. Derde druk. Meise, Nationale Plantentuin van België. – **Weeda E.J., Westra R., Westra C. & Westra T.** (1988), Nederlandse oecologische Flora. Wilde planten en hun relaties 3. Hilversum/Haarlem, IVN/VARA/VEWIN.

Egeria densa, een valse waterpest met grote bloemen, nieuw voor de Belgische flora

Jules ROBIJNS (Ezemaal-Landen),
Leo VANHECKE (Meise)
en Michel ASPERGES (Ezemaal-Landen)

In 1999 trof één onzer (J.R.) in een oude betonnen waterput (ongeveer 1 m doormeter en ongeveer 1 m diep) in een tuin met wilde planten in Ezemaal (IFBL E6.41.33) een waterplant aan die sterk aan waterpest deed denken. Alleen waren de bladeren heel wat langer dan bij de 'traditionele' waterpestsoorten, zodat de planten er erg fors uitzagen. De put ligt geïsoleerd ten opzichte van een nabije siervijver, vult zich met regenwater en bevat veel slib. In de winter van 1999 zonk de plant naar de bodem van de put en in het voorjaar van 2000 leek ze verdwenen. Pas in de zomer was ze opnieuw waarneembaar. Na ruiming van een aantal woekerende begeleiders (*Ceratophyllum*, *Myriophyllum*) zijn in oktober 2000 voor het eerst 5 mannelijke bloemen verschenen. De bloemen waren groot